

[Petra Petersen.]

og ikke har muligheder for at komme derfra, er der mange af dem, der har de ganske normale behov, ethvert menneske har, men som de er fuldkommen afskåret fra at få opfyldt.

Socialministeren (Bomholt): Jeg takker de ærede ordførere for tilslutningen til lovforslaget.

En del af debatten foregriber jo den behandling, der må komme, når lovforslag om åndssvageforsorgen fremkommer til efteråret.

Det ærede medlem hr. Krogh spurgte mig, om der kunne ventes en betænkning fra udvalget. Dets formand har lovet mig denne betænkning til efteråret, således at lovforslag kan fremsættes, når folketinget på ny træder sammen i oktober. Det er et meget fremtrædende ønske her i tinget, at dette sker, og det tror jeg vi alle har noteret os.

Det ærede medlem hr. Krogh spurgte endvidere, om man havde sikret sig, at de pædagogiske synspunkter fik den rette placering i det forberedende arbejde. Det vil jeg tro, fordi man i et udvalg af denne art uvægerligt vil sætte sig i forbindelse med pædagoger, der har sagkundskab på det pågældende felt. Jeg vil gerne lade det ærede medlems bemærkninger gå videre til udvalget med bemærkning om, at man naturligvis må kontakte pædagoger i det forberedende arbejde.

Så er der det store spørgsmål om institutionernes størrelse. Historisk set har vi nu engang fået et par store institutioner; hvis vi skulle have bygget dem i dag, ville vi vel ikke have bygget dem så store. På den anden side skal man nu være meget varsom med at gå til den modsatte yderlighed og tilstræbe for mange små institutioner, for der kræves jo, som det ærede medlem fru Edel Saunte sagde, en stor sagkundskab på dette felt; der kræves fra pædagogisk side en specielt opøvet kunnen, og der kræves psykiatrisk lægemæssig sag-

kundskab, og det bliver let en alt for uøkonomisk ordning, hvis vi skal have for mange mindre institutioner. Hertil kommer så den faktiske, aktuelle situation, at vi mangler pladser til 2 000—3 000 åndssvage, og at vi må prøve på at fremskaffe disse pladser snarest muligt dér, hvor de er at finde. Jeg synes, det er et virkelig stort lyspunkt, medmenneskeligt og nationalt, at Nationalforeningen til Tuberkuløsens Bekæmpelse er i stand til at stille sanatorier til rådighed for de åndssvage.

Det ærede medlem fru Gertie Wandel var inde på problemet tvangskriterier. Det er jo netop åndssvageudvalgets bestræbelse at indskrænke disse tvangskriterier i modsætning til, hvad der har fundet sted i andre lande. Det bemærkes også i det afgivne svar, at man i Sverige har fulgt en anden linje på det punkt. Men jeg er med hensyn til synet på tvangskriterierne fuldstændig enig med det ærede medlem fru Edel Saunte.

Spørgsmålet er, om vi kan inddrage eksternatskolerne under skolevæsenet eller drage dem ind i en tættere tilknytning til skolevæsenet. Det er for mig ikke livet om at gøre, under hvilket ministerium disse eksternatskoler skal høre, det må afgøres gennem en saglig bedømmelse af forholdene, men ét sted må vi trække linjen i intelligenskvotientskalaen, ét sted må vi sige: herfra må vi tage os af børnene under de og de specielle omsorgsvilkår. Enten man lægger intelligenskvotienten nogle streger højere eller lavere, vil uvægerligt grundproblemet vedblive at være der, og jeg synes, at det ærede medlem fru Gertie Wandel i nogen grad borteliminerer det grundproblem, der dog bliver tilbage inden for åndssvageforsorgen med hensyn til børnene.

For en gruppe af de åndssvage vil der i realiteten ikke ændres noget i selve undervisningen, enten de befinder sig under den ene eller den anden institution, under det ene eller det andet ministerium, men jeg skulle ikke have noget imod, om der blev trukket nogle forbindelseslinjer over mod